

Powstanie Biblioteki Głównej Akademii Medycznej i jej struktura organizacyjna w latach 1952 – 2002

1 stycznia 1950 roku utworzona została w Poznaniu Akademia Lekarska, nosząca od 3 marca 1950 roku nazwę Akademia Medyczna. Powstała na bazie Wydziału Lekarskiego i Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Poznańskiego. W okresie przedwojennym zakłady i kliniki tych wydziałów obsługiwane były przez biblioteki powstające przy tych jednostkach. W roku 1947 utworzona została Biblioteka Wydziału Lekarskiego, a w roku 1952 powołana została Biblioteka Główna Akademii Medycznej.

W październiku 1952 roku organizację Biblioteki Głównej i stanowisko dyrektora powierzono mgr. Janowi Walińskiemu. Do sieci bibliotecznej Akademii Medycznej włączone zostały 42 biblioteki katedr, zakładów i klinik, nad którymi dyrektor Biblioteki Głównej sprawował nadzór merytoryczny. Radykalne zmiany organizacyjne sieci bibliotecznej rozpoczęły się w roku 1971, kiedy to na podstawie decyzji władz Uczelni przystąpiono do tworzenia filii Biblioteki Głównej. Do roku 1974 powstało 9 filii, które zlokalizowane były we wszystkich szpitalach klinicznych i budynkach dydaktycznych Akademii. Filie tworzone były na bazie księgozbiorów bibliotek zakładowych, znajdujących się na terenie tych obiektów. Poza ich zasięgiem pozostało 21 bibliotek zakładowych i klinicznych. Po roku 1979 większość filii została przekształcona w biblioteki wydziałowe i instytutowe. Po roku 2000, w związku z likwidacją instytutów, biblioteki instytutowe, usytuowane w szpitalach klinicznych, przekształcone zostały w biblioteki szpitali klinicznych Akademii. Aktualną strukturę systemu biblioteczno-informacyjnego Akademii przedstawiono w załączniku.

Lokal przeznaczony w 1952 roku na cele biblioteczne stanowiła sala o powierzchni 456 m² w budynku przy ul. Sierociej 10, użytkowana do 1939 roku przez lombard miejski. W sali tej, przy pomocy regałów i szaf bibliecznych, wyodrębnione zostały czytelnie dla studentów z 50 miejscami i dla pracowników nauki z 10 stanowiskami, magazyny, wypożyczalnia i pracownia biblieczna. W następnych latach prowadzone były rozmaite prace adaptacyjne, lecz dopiero w roku 1962, po wybudowaniu ścianek działowych, poprawiły się nieco warunki pracy w czytelniach. Dopiero w roku 1970 Biblioteka uzyskała dodatkową powierzchnię magazynową w budynku przy ul. Sierociej: 80 m² na I piętrze i 92 m² piwnic. W takich warunkach, w pomieszczeniach o łącznej powierzchni 628 m², pracowała do końca 1984 roku.

W 1977 roku dyrektorem Biblioteki Głównej został mgr Bolesław Howorka, który rozpoczął starania o poprawę warunków lokalowych Biblioteki. Władze Uczelni obiecały przekazać na potrzeby Biblioteki budynek zajmowany przez stołówkę akademicką, która pod koniec 1979 roku otrzymała nowe pomieszczenie w domu akademickim przy ul. Przybyszewskiego.

Budynek przy ul. Parkowej 2 to obiekt historyczny, wybudowany jako pawilon wystawienniczy na Powszechną Wystawę Krajową w latach 20. ubiegłego wieku. Ponieważ wymagał on gruntownej adaptacji, przygotowany został szczegółowy projekt jego wewnętrznej zabudowy. Z powodu trudnej sytuacji finansowej Uczelni, do roku 1984 wykonano jedynie pierwszy etap planowanych prac, w wyniku których uzyskano ok. 1400 m² powierzchni. W grudniu 1984 roku nastąpiła przeprowadzka Biblioteki Głównej do własnego budynku. W nowym obiekcie znacznie poprawiły się warunki dla czytelników, ponieważ uzyskali łatwiejszy dostęp do wypożyczalni, zwiększyła się liczba miejsc w czytelniach, do Biblioteki Głównej powróciła Pracownia Reprograficzna, usytuowana przez wiele lat poza budynkiem Biblioteki. Dzięki zastosowaniu w magazynach regałów o wysokości 4 metrów uzyskano też znacznie większą powierzchnię półek magazynowych, co umożliwiło przemieszczenie na ul. Parkową zbiorów specjalnych, przechowywanych dotychczas na terenie Kliniki Onkologii przy ul. Łąkowej oraz zbiorów zmagazynowanych w kilku innych obiektach Akademii. Nadal brakowało pomieszczeń dla pracowników Biblioteki, w związku z czym wiele stanowisk pracy zorganizowano na terenie magazynów.

W roku 1985, po likwidacji filii bibliotecznej w Collegium Anatomicum, Biblioteka Główna uzyskała w tym budynku tymczasowy magazyn o powierzchni 85 m², a w roku 1991 dwa pomieszczenia magazynowe o powierzchni ok. 40 m² w barakach przy ul. Grunwaldzkiej. Szansa na dokończenie prac adaptacyjnych budynku Biblioteki Głównej pojawiła się dopiero w roku 1996, po uzyskaniu przez Bibliotekę w drodze konkursu dofinansowania z programu LIBRARIUS Fundacji na Rzecz Upowszechniania Nauki. W latach 1996 – 1997 przeprowadzono kolejny etap prac budowlanych, w wyniku których Biblioteka uzyskała ok. 300 m² dodatkowej powierzchni na nowo wybudowanej drugiej kondygnacji budynku. Dopiero po dokończeniu prac adaptacyjnych możliwe było właściwe zorganizowanie pracowni bibliotecznych i sali seminaryjnej, niezbędnej w działalności dydaktycznej Biblioteki Głównej.

W roku 1998 dyrektorem Biblioteki Głównej została mgr Aniela Piotrowicz. Od tego czasu dokonano modernizacji wypożyczalni, wyposażając ją w nowoczesną ladę biblioteczną i stanowiska komputerowe z czytnikami kodów kreskowych, co umożliwiło wprowadzenie komputerowej obsługi czytelników. Przeprowadzono remont kapitalny dachu i schodów wejściowych. W roku 1999 budynek Biblioteki został podłączony do miejskiej sieci ciepłowniczej.

W latach 2000 – 2001 Biblioteka otrzymała 4 pomieszczenia magazynowe o powierzchni ok. 250 m² w kompleksie budynków domu akademickiego Eskulap przy ul. Przybyszewskiego. Przeniesiono do nich zbiory z tymczasowo użytkowanych pomieszczeń w Collegium Anatomicum i w baraku przy ul. Grunwaldzkiej, a dzięki wyposażeniu ich w regały kompaktowe uzyskano niezbędną rezerwę powierzchni magazynowej.

Załącznik

Struktura Systemu Biblioteczno-Informacyjnego Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Biblioteka Główna

Filia nr 1 Biblioteki Głównej AM w Szpitalu Klinicznym nr 1

Filia nr 2 Biblioteki Głównej AM w Szpitalu Klinicznym nr 2

Biblioteka Wydziału Farmaceutycznego

Biblioteka Wydziału Nauk o Zdrowiu

Biblioteka Szpitala Klinicznego nr 3

Biblioteka Szpitala Klinicznego nr 4

Biblioteka Instytutu Pediatrii

Biblioteka Katedry Biofizyki

Biblioteka Katedry Onkologii

Biblioteka Katedry Optometrii i Biologii Układu Wzrokowego

Biblioteka Katedry Psychiatrii

Biblioteka Katedry i Zakładu Bakteriologii Farmaceutycznej

Biblioteka Katedry i Zakładu Biologii i Parazytologii Lekarskiej

Biblioteka Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej

Biblioteka Katedry i Zakładu Farmakognozji

Biblioteka Katedry i Zakładu Farmakologii

Biblioteka Katedry i Zakładu Informatyki i Statystyki

Biblioteka Katedry i Zakładu Postaci Leku

Biblioteka Katedry i Zakładu Roślin Leczniczych

Biblioteka Katedry i Zakładu Toksykologii

Biblioteka Zakładu Edukacji Medycznej

Biblioteka Zakładu Higieny

Biblioteka Zakładu Historii Nauk Medycznych

Biblioteka Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej

Biblioteka Zakładu Zdrowia Publicznego

Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych